

Sjaj poučnih pričov

Priredio Mirko Berlaković

Ča je prava ljubav

Moji roditelji su bili u hištvu 55 ljet. Jednoga jutra kad je moja mama išla po stepenica doli, da bi tati napravila doručak, doživila je srčani udar i pala. Moj tata ju je zdignuo najbolje kako je mogao i friško strpao u kamion. Punom brzinom ju je odvezao u bolnicu i ignorirao semafore.

Nažalost, kad je stignuo, ona već nije bila s nami.

Za vreme pogreba moj otac nije govorio, izgubio je vid. Jedva da je zaplakao.

Svi smo išli k njemu te večeri. U ozračju boli i nostalgije, spominjali smo se lipih anegdotov i zamolio je mojega brata, teologa, da mu veli kade će mama biti u tom trenutku. Moj brat je počeo pričati o zagrobnom životu i praviti pretpostavke o tom kako i kade će biti.

Moj otac je pažljivo slušao. Odjednom nas je zamolio, da ga otpeljamo na groblje.

„Tatice!“, odgovorili smo, „11 ure navečer je, ne moremo sad na groblje!“

Podignuo je glas i staklenim pogledom rekao:

„Ne svadjajte se s manom, prosim vas ne svadjajte se s čovikom, ki je upravo izgubio ženu po 55 ljet.“

Nastao je trenutak poštene šutnje, više se ne svadjamo. Prošli smo na groblje i pitali noćnoga čuvara za dozvolu. Stigli smo do grobnice sa svitiljkom. Moj otac ju je gladio rukom, molio se i povidao dici, ka su ganutim srcem poslušala:

„Prošlo je 55 ljet... Znate li? Nigdor ne more govoriti o pravoj ljubavi, ako ne zna, kako je diliti život sa ženom.“

Zastao je i obrisao lice. „Ona i ja, bili smo skupa u ovoj krizi. Ja sam

minjao posao... „Spakirali smo se kad smo prodali kuću i odselili se iz grada. Dilili smo radost kad su naša dica završila svoje karijere, tugovali smo ramen uz ramen smrt najmilijih, molili smo se skupa u čekaonica različnih bolničkih, podržavali smo jedan drugoga u bolovanji, glasili smo se za Božić, a jedan drugomu smo oprostili sve naše pogriške... Ljudi sad je prošla i sričan sam, znate zašto? Jer je prošla pred manom. Nij morala projti kroz agoniju i bol, da bi me pokopala, da bi bila sama zatim kad projdem. Ja ću biti ta, ki će projti kroz ovo i zahvaljujem Bogu. Tako jako sam ju rado imao, da si ne željam, da trpi...“

Kad je moj otac konačno progovorio, suze su potele mojoj braći i meni po licu. Zagrlili smo ga a on nas je tišio: „U redu je, moremo pojt domom, bio je to dobar dan.“

Danas zvečera sam shvatila ča je prava ljubav: daleko je od romantične, nima puno veze s erotikom ili seksom, ali je povezana s poslom, s dopunom, s pažnjom i ča je najvažnije: s istinskom ljubavlju, koj se dvimi istinski posvećuju.

Mir u vaši srci.

Bog se brine za svaki detalj

*Ova priča potvrđuje, da se Bog brine za svaki detalj našega života.
Neka vas ohrabri!*

Ivan je bio dobar i marljiv mladić, ki je svakodnevno djelao na obiteljskom imanju. No, osjećao je, da mu nešto fali u životu. Osjećao je, kao da mu je svaki dan isti i nije video svrhu u svemu ča djela. Jednoga sunčanoga jutra, dokle je djelao na polju, Ivan se je osjećao posebno nesrićnim. Prignuo se je, da zagrabi zemlju i rekao: „Bože, je li ovo sve ča život ima za ponuditi? Ča nima ništ već od ovoga?“ Osjećam se nezadovoljno.“ U tom trenutku, iznenada, čuo je tihi glas: „Ne skrbi se. Ja se skrbim za svaki detalj tvoga života.“ Prestratio se je. Okrenuo se je na sve strani, ali nije video nikoga. Bio je iznenadjen i zbunjen. Po tom dogadjaju, počeo je obraćati pažnju na male stvari, ke su se dogadjale u njegovom životu. Opazio je, da su mu se neke malenkosti iznenada posložile na najbolji mogući način. Kad bi mu sfalila hrana, negdo bi mu donesao sadja i povrća. Kad bi mu tribalna pomoć na polju, susjed bi mu priskočio u pomoć. Ivan je počeo shvaćati, da

se Bog brine za njega na načine, ke nije ni mogao zamisliti. Shvatio je, da se Bog skrbi za svaki detalj njegovoga života, još i kad mu se to ne čini očiglednim. Pokidob je to otkrio, počeo je živiti s više povjerenja u Boga. Nije više osjećao strah i nezadovoljstvo. Umjesto toga, svaki dan je dočekivao s osmihom i otvorenim srcem. Znao je, da će se sve posložiti onako kako triba i da Bog ima plan za njega.

Jednoga dana, slučajno, strefio je divojku na autobusnom kolodvoru. Bio je to trenutak, ki je prominio njegov život. Ana je bila ljubezna i predivna osoba. S vremenom su se zaljubili i odlučili započeti zajednički život. Postao je brižan muž i otac, ali je uvijek zadražao vjeru, da se Bog skrbi za svaki detalj njegovoga života.

Dobro se dobrim vraća uvijek!

Ova dirljiva priča će vam potvrditi tu istinu!

Ako činite drugim zlo, ne očekujte, da će zlo vas zaobajti. Ako činite dobro, bit ćete nagradjeni. Siromašan dičak je prodavao rabljenju pratež, da bi se mogao

školovati. Jednoga dana nije imao novca a biše jako gladan, pak odluči zaprositi obrok u prvoj kući do ke dojde. Ali kad je mlađa žena otvorila vrata, on se je samo ufao pitati za čašu vode. Ona ga pogleda i shvati, da je dičak vjerojatno gladan. Ubrzo mu je donesla veliku čašu mlika. Brzo je popio mliko i upitao divojku koliko mora platiti. Ona je odgovorila: „Ne duguješ ništa. Majka nas je naučila, da nikad ne primamo novac za dobrotu, ku učinimo.“ „Onda vam hvala od svega srca“ – rekao je on i čutio, da je sada jači, ne samo fizički, nego i mentalno. Čutio je pripravnost, da se suoči sa svimi teškoćami, ke život donese. Prošla su ljeta. Jednoga dana je ta žena postala ozbiljno bolesna. Lokalni liječnici joj nisu mogli pomoći, zato su ju poslali u veći grad, k specijalistu. Jeden mladi liječnik pozvan je na konzultacije. Kad je došao u bolničku sobu, odmah je prepoznao ženu, to je bila ona ista, ka mu je pomogla kad je bio siromašan, ista ona, ka mu je u čašu mlijeka ulila svu svoju snagu i dobrotu, ravno onda, kad mu je to bilo najpotribnije.

Liječnik je bio odlučan, da učini sve i pomore ženi, da bi se oporavila od te teške bolesti. Liječenje je dugo duralo, ali zajedno im se je ugodalo prevladati bolest. Po nekom vrimenu je žena dobila račun za nje tretman. Bila je u skrbi, da će račun biti tako velik, da će joj tribati ostatak svoga života, da ga podmiri. Konačno, kad je žena pogledala račun, umjesto iznosa stale su riči: „Plaćeno u potpunosti čašom mlika.“

Mama dala sinu ime po psu/kucku iz crtića

Mama je dala sinu ime po psu iz Disneyevoga crtića „Lisica i pas“

Ime je nešto ča dite, a kasnije odrasla osoba, nosi kroz cijeli život. To je nešto ča ne minjamo. Naravno, more se prominiti, ali ljudi, ki na kraju i prominu svoje ime, učinu to samo u slučaju, kad im je ime potpuno neprihvatljivo ili imaju traume od njega iz nekoga razloga.

Činjenica je, da se ne more baš svakomu sve dopadati i da nekomu nešto zvuči lipše i ima posebno značenje. Zato ponekad stvari ispadnu sasvim kako triba, bar kako čudno ime bi dali ditetu.

Tako je jedna mama podilila svoju priču za portal Business Insider i ispričala kako je nje sin zapravo srićan i zadovoljan svojim neobičnim imenom.

Naime, mama Bethany Phillips, je svom sinu dala vrlo neobično ime, ali veli, da to nje sedmoljetnoga sina ne smeta, a njim nije žao, da su mu dali to ime.

Moj sin Copper dobio je ime po psu iz crtića. U svih sedam ljet njegovoga života strefili smo mnogo kucak s istim imenom. Samo još moramo strefiti drugoga čovika s tim imenom. To je prava tema za pokretanje razgovora, ljudi uvijek velu: „Bakar kao bakar... kao metal?“ Uvijek odgovorim, otvoreno, „Da, tako se izgovara“, kaže ova mama.

Ali, Copper nije dobio ime samo po metalu, bakru. O imenu su ona i suprug odlučili mnogo prije nego se je sin rodio, i to prema liku psa iz Disneyevoga filma „Lisica i pas“ iz 1981. ljeta.

Dakle, u filmu se pas imena Copper i lisica Tod sprijatelju, a ovi roditelji su jako rado gledali ta film. Jednom prilikom, dokle su gledali film, suprug je rekao: „Copper. Svidja mi se. Ako budešmo imali dičaka, tako će se zvati.“

Mamina prva reakcija je bila – smih. Nije bila u tom trenutku pripravna donesti takovu odluku, pak je kasnije još i zaboravila na ta razgovor. Dvi ljeta kasnije, kad je zapravo bila trudna (noseća) s dičakom, suprug ju je spomenuo na izbor imena. „Pustila sam, da mi se to slegne, nekoliko tajedan sam odlučivala dopada li mi se dovoljno, da ga dam našem ditetu. Nije da mi se nije dopadalo – mislila sam, da je slatko i drugačije, ali ne i čudno“, ispričala je mama, ter dodala, da joj je odgovaralo, da se izgovara onako kako se i piše, ča joj je važno pravilo pri odabiru imena. Na kraju joj se je to ime dopadalo. Ipak, naravno, da mnogi grišu pri izgovoru imena ovoga dičaka, pak ga tako najgušće zovu Cooper, što je uobičajeno ime za dičaka. Kad god ga prozivaju ili pitaju je li pogrišno napisano ili ga prozovu tako, ali potom si ime zapamtu. Kad je Copper dobio mladjega brata, njemu su ipak odlučili dati „sigurnije“ ime i prema njihovom mišljenju dosadnije – Colt. Zanimljivo je da Copper, kaže mama, ljubi svoje ime, a Colt je rado zbantovan zbog činjenice, da se njegovomu imenu ne pridaje ista pažnja.

Njegovo poslidnje pismo

Ovo pismo je našla bolničarka pod vankušem uprav preminuloga mladića

„Draga mama, već nekoliko dan morem pol ure siditi na postelji, ostatak dana sam nepokretan. Srce ne kani već kucati. Profesor je danas jutro rekao nešto kao „biti pripravan“. Zač?“

Naravno, da je teško umriti kad si mlad! Moram biti pripravan, da ću početkom sljedećega tajedna umriti, a ja nisam pripravan.

Osjećam samo nepodnošljive boli, ali ono ča je zaista nepodnošljivo je, da nisam pripravan. Nagore od svega je gledati nebo noću. Sve se zamrači i prik mene nima nijedne zvijezde prema koj bi mogao upraviti pogled.

Majka, nikad nisam mislio na Boga, ali sada slutim, da postoji nešto ča ne poznamo, nešto tajansveno, neka moć preda ku nam je stati i odgovarati na pitanja. Jako mi je teško, kad ne znam gdo je ta moć. Kad bi ju samo mogao upoznati! Majka, se još spominjaš kako si nas, kad smo bili dica, u kasnu večer peljala kroz šumu pred oca, ki se je vraćao s posla?

Ponekad smo htili proteći preda te i najednoč smo ćutili, da smo

sami. Iz škurine su se čuli nečiji koraci. Kako smo se bojali tih nepoznatih korakov! A kako smo bili radosni, kad smo shvatili, da su to koraci našega dragoga oca! I ja sada u samoći čujem nečije korake. Zač ih ne prepoznajem? Ti si me učila kako se mora oblačiti, kako se ponašati, kako pristojno siditi za stolom i kako se snajti u životu. Jako si se trudila oko mene, bila si neumorna. Spominjam se kako si s nami išla na polnoćku. Spominjam se i večernjih molitav, ke si ponekad s manom molila. Uvijek si nas učila, da budemo pošteni. Ali sve se to sada pred manom topi kao snig na suncu. Zač si nam govorila o toliki stvari, a nikada nam nisi govorila o Ježušu Kristušu? Zač me nisi s njim upoznala? Zač me nisi naučila prepoznavati njegove korake, da bi ove poslidnje noći, osamljen pred smrćom, prepoznao te korake u nadi, u ufanju, da će dojti i otpeljati me k Ocu? Moja smrt bi bila nešto sasvim drugo."

Majka, zač se plačeš?

Jedan je dičakić pitao svoju majku: „Zač se plačeš?”

„Zato kad sam žena” – odgovorila mu je.

„Ne razumim” – rekao je dičak.

Mama ga je samo zagrlila i rekla: „Nikad i nećeš.”

Kasnije je pitao oca. „Zač mi se čini, da se mama uvijek plače bez kakovoga uzroka?”

„Sve žene se plaču bez uzroka” – bilo je jedino ča je tata znao reći.

Dičakić je odrastao i postao muž, i još uvijek se pita zač se žene plaču. Nazadnje je nazvao Boga. Kad ga je dobio, pitao ga je:

„Bože, zač se žene tako lako rasplaču?” Bog odgovori:

„Kad sam stvarao ženu, morala je biti posebna. Dao sam joj ramena dovoljno jaka, da nosu svu težinu ovoga svita, a opet dovoljno nježna, da moru pružati batrenje. Dao sam joj unutrašnju snagu da podnese, porod i odbijanje, ko toliko puti čuti od nje dice.

Dao sam joj čvrstinu, ka joj omogućuje, da ide dalje kad svi drugi odstupu, i da se skrbi za svoju obitelj u dobi bolesti i nevolje bez prigovora. Dao sam joj osjećajnost, da ljubi svoju dicu bez obzi-

načinu na kako se češlja. Lipota žene mora se viditi u nje očima, jer to je ulaz u nje srce – mjesto kade stanuje ljubav.”

Priča od jedne minute, ka vam more preminiti život

Neki trgovac se je koli svako jutro vozio na rijeku, gdje bi napunio svoje dva vrče i odvezao ih u grad kupcem. Jedan od tih vrčev biše napuknut ter je gubio prilično vode do odredišća, a drugi biše potpuno nov i donosio je više zasluka. Osjetivši se manje vridnim, napuknuti vrč jedno jutro progovori vlasniku:

„Svistan sam svojih ograničenj i da zbog mene ne dobivaš očekivan zasluzak, jer sam napola prazan kad u grad stignemo. Molim te oprosti mi moju slabost!”

Dojduće jutro, na putu prema rijeku, vlasnik dozove napuknuti vrč:

„Pogledaj rub ceste!”

„Prelip je, pun cvijeća“, odgovori vrč.

„Predivan je zahvaljujući tebi. Ja sam kupio sime i posijao ga, a ti si ga, i ne znajući, svaki dan zaljivao. Zato, ne zaboravi, da smo svi pomalo slomljeni, ali Bog zna kako načiniti čudo iz naše slabosti, ako Ga zamolimo.”

Znatiželjni študenti

Znatiželjni študenti su pitali svojega profesora zač se još nije oženio, a njegov mudri odgovor ih je sve ostavio u čudu. Evo ča im je poručio!

Mnogi išču savršenstvo kod drugih, ali ne djelaju na svom savršenstvu.

„Vi ste tako mudri i iskreni. Svi vas poštuju, kanu vas kopirati i slijediti. Ali ipak, sve nas jako zanima jedna stvar, zač se još uvijek niste oženili?”

Profesor, presećen ovim pitanjem, se je najprije zamislio, ali ubrzo se je počeo otvarati govoreći...

„Vidite, ja sam uvijek iskao Savršenu Ženu!

I u tom iskanju proputovao sam mnogo zemalj. Jednoč sam ljubio jednu prelipu divojku. Bila je nevjerojatno lipa. Nijedan muž nije mogao odoliti nje lipotii. Ali nažlost, nje duša nije imala takovu lipotu, pak smo se po odredjenom

vrimenu razišli. Zatim sam upoznao još jednu mladu divojku. Ona je bila i lipa i spmetna i obrazovana. Ali nažlost, karakteri su nam bili potpuno različni i morali smo prekinuti našu vezu. Vidio sam od tada mnogo predivnih žen, ali ja sam još uvijek iskao onu svoju Savršenu.”

„I ča se je dogodilo, ča niste nikada strefili takovu?

„Jesam. Strefio sam ju! Jednoga dana pojavila se je uprav takova: Savršena Žena – spmetna, lipa, očarajuća, prodohovljena, elegantna, dobra... prostimi riči: samo savršenstvo!”

„I onda ste se oženili?!“ – su oduševljeno i nestrpljivo uglaš pitali študenti.

„Ne! Na moje veliko razočarenje, ispostavilo se je, da ona išće SA-VRŠENOOGA MUŽA!!!“

Mnogi išču savršenstvo kod drugih, ali ne djelaju na svojem savršenstvu.

Brodolom

Jedini človik, ki je preživio brodolom je izbačen na mali, nenaseljeni otok. Pun straha, da će morati na tom otoku umriti, molio se je svaki dan Bogu, da ga spasi. Svaki dan je gledao, promatrao horizont iskajući i očekivajući pomoć. Ali dan za danom je prolazio, minuo, a on je i dalje molio i čekao i na kraju mu se je ugodalo napraviti kolibicu od naplavljenoga dravlja, da se kako tako obrani od čemer-noga vrimena i da si shrani ono malo ča je imao. Ali onda, jednoga dana kad je iskao hranu, vrnuo se je kućići i našao ju svu u plamenu. Dim se je zdizao skoro do oblakov. Najgore se je dogodilo, sada je sve bilo izgubljeno. Bio je

zničen od tuge i srđitosti. „Bože moj, kako si mi to mogao učiniti!“ povikao je.

Ali drugi dan, probudio ga je signal broda, ki se je približavao otoku. Došao je, da ga spasi.

„Kako ste doznali, da sam ovde?“ pitao je zdvojni muž svoje spasitelje. „Vidili smo tvoj signal od dima,“ odgovorili su.

Človik se lako obeshrabri kad stvari ne idu onako kako on želji. Ali, ne smimo izgubiti nadu, ufanje, jer Bog je uvijek u našem životu, još i onda kad nas boli i kada trpimo. Zapametite si, sljedeći put kad vaša „**mala koliba**“ bude u plamenu, morebit je to samo od dima signal, ki priziva milost od Boga.

foto: Pixabay/JohnAdamsj

Dobro se u kamenu piše

Jednoč su dva prijatelji putovali pustinom. Tokom putovanja su se posvadili ter jedan prijatelj i udri drugoga. Ovoga to zaboli, no ne reče ništa, zame palicu i napiše u pijesku: „Danas me je moj prijatelj udrio!“

Nastavili su putovanje i dospili do jedne oaze, u koj su se odlučili, da ćeđu se okupati. On prijatelj, ki je dostao šopku, zapade u blatu i počne se polako prosidati i daviti se.

Ali, spasi ga njegov prijatelj. Kad dojde k sebi, zapiše na kamen: „Danas me je moj prijatelj spasio!“

Ov drugi, ki ga je najprije udrio a sada spasio, iznenadjeno upita:

„Kad sam te udrio, pisao si po pijesku, a sada, kad sam te spasio, pišeš po kamenu. Ča to znači?“

Prijatelj mu odgovori: „Kad nas negdo uvrijedi, to moramo zapisati na pijesku, da bi vjetar oprosta mogao to vrijeda izbrisati. Ali, kad nam negdo učini kakovo dobro, to moramo ugravirati u kamen, stijenu, da ta dogodaj nikada ne bi bio pozabljen.“

Pouka: Moramo se naučiti, da bol zapisivamo u pijesku a lipe stvari otiskivamo na kamen!

Prostori ljudskoga srca su mali, da bi uz milosrdnost nosili i nabujalu mržnju, ka kao otrov razara ljudsko biće. Moramo se trsiti, da milosrdnost u nami bude dobitnik, da ona bude naš trajni sprohodnik. To je lijek, ki lijeći ljudske duše i pelja je na pute prema Božjoj milosti. Život je vrlo kratak, pak zač bi ga preživili u srdi i otrovnog mržnji?

Staklo kiselih krastavcev, ugorkov i šalica kave

Kada vam se učini da gubite kontrolu nad svojim životom, kada 24 uri na dan nije dovoljno, spomenite se stakla kiselih krastavcev... i kave.

Profesor je stao pred grupom študentov na satu filozofije i držao neke predmete iza sebe. Kad je sat počeo, bez riči je podignuo veliko, prazno staklo za kisele krastavce, postavio je na katedru i napunio lopticami za tenis. Potom je pitao študente je li je staklo puno. Složili su se da je.

Zatim je profesor podignuo škrabljicu punu kamenčićev i sipao je u staklo. Pažljivo je staklo protresao. Kamenčići su se otkotrljali u prazan prostor med lopticami.

Tada je ponovo upitao študente je li je staklo puno.

Opet su odgovorili da je.

Sljedeća škrabljica, ku je profesor uzeo bila je puna pijeska. Kad je sipao pijesak, je, naravno, ispunio sve preostale šupljine u staklu. Pitao je još jednoč je li je staklo puno. Študenti su skrušeno odgovorili da je.

Onda je profesor ispod stola zeo dvi šalice pune kave i naljivao kavu u staklo. Kava je natopila pijesak. Študenti su se smijali.

„Sada“, rekao je profesor, kad se je smih stišao, „željim, da shvatite, da ovo staklo predstavlja vaš život. Teniske loptice su važne stvari u vašem životu: vaša obitelj, vaša dica, vaše zdravlje, vaša vjera i stvari, kim se jako predajete.

To su one stvari, uza ke bi vaš život i dalje bio ispunjen i kad bi sve drugo nestalo, skrsnulo.

Kamenčići su ostale stvari, ke su važne: vaš posao, vaša kuća/hiža i vaš auto. Pijesak predstavlja preostale stvari. Male stvari.

Ako napunite staklo pijeskom, nima mjesta za kamenčice i teniske loptice. Isto valja u životu. Ako potrošite sve svoje vreme i energiju na male stvari, nikada nećete imati mjesta za one važne stvari.

Pazite na stvari, ke su ključne za vašu sriću.

– Igrajte se s dicom.

– Najdite vrimena za odlazak liječniku.

– Otpeljajte partnera na vičeru.

– Ponašajte se ponovo kao da vam je 18 ljet.

– Uvijek će biti vrimena da se očisti kuća i udjelaju popravljanja. Prvo se pobrinite za „teniske loptice“ – stvari ke, su vam zaista važne. Utvrđite svoje prioritete. Sve ostalo je pijesak.“

Jedna študentica je podigla ruku i upitala ča je predstavljala kava. Profesor se je nasmijao.

„Drago mi je, da ste pitali. Nju nalivam, da bi vam pokazao, da bez obzira koliko mislite, da vam je život pun, uvijek ima prostora za šalicu kave s prijateljem.“

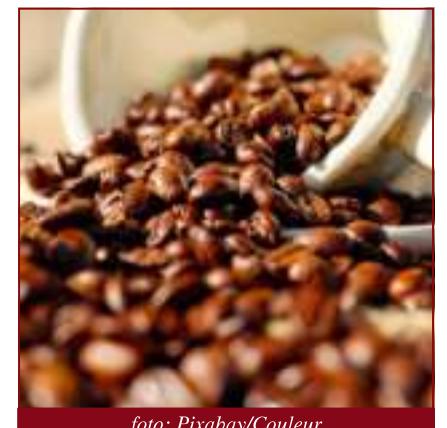

foto: Pixabay/Couleur

Dvojki ili blizanci

Blizanci/dvojki u maternici razgovaraju:

– Vjeruješ li u život poslije rodjenja?

– Naravno, sigurno postoji nešto za rodjenjem. Morebit da smo ovde ravno zato, da se pripravimo na život po rodjenju.

– To je zjalavost, glupost. Nima života po rodjenju. Kako bi ta život uopće izgledao?

– Ne znam točno, ali uvjeren sam, da će biti već svitla i da ćemo moći hoditi i jisti svojimi ustima.

– To je potpuna zjalavost, glupost. Znaš, da je nemoguće bižati, i jisti svojimi ustima, pak zato imamo pupčanu vrpcu prik ke se hranimo. Velim ti posle rodjenja nema života.

– Pupčana vrpca je prekratka. Uvjeren sam, da postoji nešto poslije rodjenja. Nešto sasvim drugačije nego ovo ča živimo sada.

– Ali nigdje se nije vrnuo odatle.

foto: badelcap

Život se poslije rodjenja završava. Zvana toga život nije ništa drugo nego postojanje u uskoj i škuroj okolini.

– Pak ne znam tako točno kako izgleda život poslije rodjenja, ali ćemo u svakom slučaju strefiti našu mamu. Ona će se zatim skribiti za nas.

– Mama?!? Ti vjeruješ u mamu, pak kade bi po tvojem mišljenju bila ta mama?

– Svakudaj oko nas, naravno. Zahvaljujući njoj smo živi, prez nje ne bi uopće postojali.

– Ne vjerujem! Mamu nisam nikada vidiо, zato je jasno, da ne postoji.

– Da, moguće, ali ponekad, kad smo potpuno mirni, moremo ju čuti kako pjeva i miluje naš svit. Znaš, uvjeren sam, da se život po rodjenju zapravo stoprv započinje...

I najednoč se je razvidnilo...

Zač se kravata daruje za Božić?

Vrime Božića je vrime darivanja. Ali kakovoga? Ne zabimo, da je Ježušovo rodjenje Božji dar Svitu, dar života samoga. Pred takovom radošćom darivanja i najblistavije i najšarenije kugljice bliјedu.

Vjerujete li u ljubav? Vjerujete li u ljubav na prvi pogled? Vjerujete li u vječnu ljubav? Bez obzira na to ste li romantično raspoloženi, jedno je sigurno – najpoznatije ljubavne priče iz povijesti ostaju vječne. U stari vrimeni su hrvatske divojke svojim zaručnjakom vezale oko vrata rubac, kao znak ljubavi i vjernosti. Tim su se medjusobno obvezali, ali i drugim dali na znanje da su u vezi.

Ta čin bio je posebno važan u bojni vrimeni, jer je simbolizirao obećanje, trajnu ljubav, pripravnost na dugoljetno čekanje, a zaručnjakom – vojnikom je to saznanje pružalo batreњe i ohrađenje u najteži trenutki na bojišću. Ostao bi to samo intiman trenutak, ljupka tajna skromne i poštene hrvatske mladine, da se za vrime Tridesetljetnoga boja, u 17. stoljeću, nije dogodio čudnovat obrat.

Hrvatska laka konjica, na glasu po iznimnom junaštvu, pristupila je francuskoj kraljevskoj vojski. Uz vojničko umijeće i hrabrost, hrvatski vojnici odlikovali su se i originalnim detaljem – crvenim rupcem oko vrata.

To su odmah uočili modno profinjeni Parižani, kim je hrvatski rubac bio očaravajući novitet. Za razliku od tadašnjih visokih kručnih okovratnikov, hrvatski rupci bili su jednostavni, slikoviti, lepršavi i k tomu otmjeno svezani u čvor.

Ta modni detalj s oduševljenjem je prihvaćen na dvoru kralja Ludvika XIV. Kravata (od franc. cravate, prema njem. dijalektalnom obliku Krawat – Hrvat) postala je znak dostojanstva i uljudnosti, otmjnosti i svečanosti.

Brzo je zavladala ondašnjom gradjanskom modom i osvojila prvo Europu, potom Ameriku, a danas i cijeli svit.

Široki rupci hrvatskih vojnikov i zaručnjakov nosili su se kao modni dodatak tokom XVIII. st., a zatim su postali dio muške oprave i s vrimenom se približili današnjoj kravati.

Kravata je univerzalni simbol kulture oblačenja, ali nje moćan sim-

bolički potencijal sadrži i druge vrednosti. Vertikalna kravate označava ljudsku vertikalnu – ljudsko dostojanstvo i samosvist, trenutke svečanosti i slavlja, uspješnost i poslovni duh.

Svojom lepršavošću u opreki s čvorom, kravata „veže“ slobodu i odgovornost, upućujući na ljudsko dostojanstvo, poštenje i pravičnost.

Kravata naglašava univerzalne civilizacijske vrednosti, ke su pomalo izgubljene u našem društvu i svitu. Poziva nas da budemo suvremenici vitezi časti, ki živu tu vrednost, a takov simbolizam ima epohalnu važnost i za Hrvatsku i za svit.

Još od davnine, kad su hrvatske divojke svojim zaručnjakom vezale oko vrata komad tkanine zvećega črljene boje, rubac je ostao simbol ljubavi i vjernosti.

Izradjen strpljivim ručnim djelom i fantazijom ukrašen, izražavao je lipotu ženstvenosti i pripravnost divojke za udaju, a istodobno je bio i znak zrelosti mladića, ki ga je nosio svezanoga oko vrata.

foto: Pixabay

Rubac je tako postao istaknuti znak medjusobne ljubavne veze, obvezu mladića i divojke, kao da našnjega zaručničkoga prstena.

Ljubav je bezvrimenska, vrime joj ne prolazi. Ona je konstanta, ka od davnine do danas pronalazi iste pute. Na te običaje nas i dalje spominjaju izvedenice toga istoga rupca – Croata kravata za muškarca i Croata marama za žene.

Ljubav nalazimo u različni obliku. Ona more drhtati kao obećanje med mladićem i divojke, biti čvrsto satkana kao veza med unuki, staramajke ili babe/bake i djeda, majke i oca, lepršati u radosti druženja prijatelja i prijateljice... a vezanjem nježne svile u čvor učvršćujemo ravno tu posebnu vezu. Vežemo zapravo nešto mnogo veće i snažnije od modnoga dodatka.

Darivanjem kravate muškarcu i obratno – rupca ženi, šaljete moćnu poruku medjusobne veze. Govorite koliko vam je ugodno. Postoji li dar, ki će se nekomu više dopadati? Morebit. Moćniji? Tesko.

Einstein pred smrćom

Einstein je ostavio na smrtnoj postelji svoju olovku i papire na malom pomoćnom stoliću prije nego je preminuo. Ča je bilo na njoj pisano govorilo je o njegovoj strasti, tj. njegovoj „teoriji jedinstvenoga polja“.

Einstein je večer pred smrćom marljivo pisao i čečrkao svoja razmišljanja i djelo na ovoj teoriji. Nešto kasnije je rekao svojoj medicinskoj sestri: „...Mislim da ću se malo odmoriti“, i odložio je svoje papire, na ki je pisao, na stol.

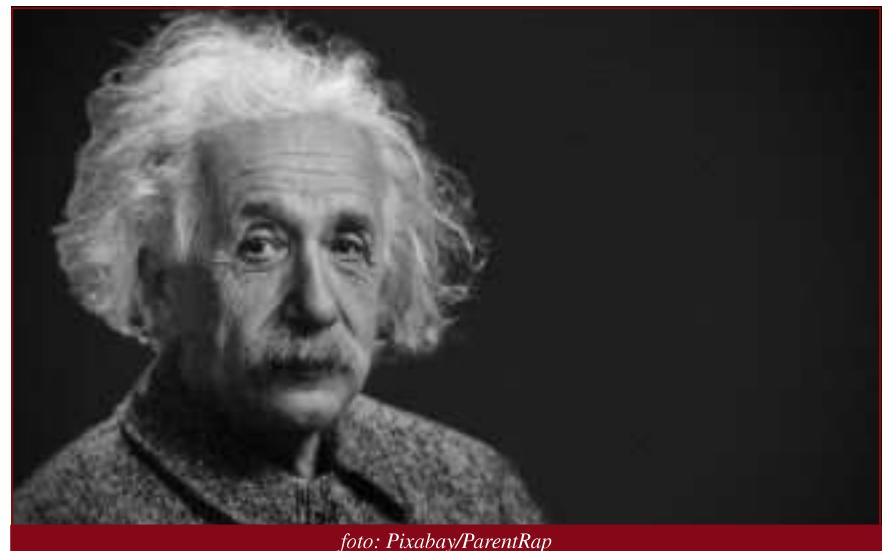
Postoji jedna lipa priča, ku je ova medicinska sestra rado čitala; to je

ono ča i ja rado povidam. Ova sestra je zapravo bila poslidnja osoba, ka se je razgovarala s Einsteinom. Porinula je Einsteina do obloka bolničke sobe, da bi se iz svoje postelje mogao diviti pogledu na mali okrugli vrt.

„Profesore Einstein, vjerujete li da je Bog stvorio ov vrt?“

Odgovorio je: „Da, Bog je i vrtljari vrt“, nato je medicinska sestra odgovorila: „Oh, nisam o tom prije čuda razmišljala“, nač je Einstein odgovorio: „Da, a ja sam potrošio cijeli život djelajući na tom, da ga vidim na poslu.“

Velika hvala Richardu Malcolmu Smytheu, ki je zapisao originalni odgovor.

foto: Pixabay/ParentRap

Tri Sokratova sita

Zač ne bi tribao govoriti ljudem za hrptom?

Sokrat je u antičkoj Grčkoj imao veliku reputaciju po mudrosti. Jednoga dana je došao negdje velikomu filozofu i reče mu:

- Znaš li ča sam upravo čuo o tvojem prijatelju?
- Čekaj malo – odgovorio je Sokrat. – Prije nego mi poviš, kanim te upoznati s testom trimi siti.
- Trimi siti.
- Da. – Sokrat je nastavio.

Prije nego mi poviš nešto o drugi ljudi, dobro je izdvojiti vrime da filtriraš ono ča misliš povidati. Ja to zovem test trih sitov.

Prvo sito je ISTINA.

Jesi li provjerio, da li je istina ono ča mi kaniš povidati?

- Ne, upravo sam to čuo.
- Vrlo dobro.

Ako ne znaš je li je istina, nastavljam s drugim sitom, to je DOBROTA.

Ono ča mi kaniš reći o mojem prijatelju, je to jako dobro?

- O ne! Upravo suprotno.
- Dakle, željiš mi reći čemerne stvari o mojemu prijatelju, a nisi siguran jesu li te visti istinite? – pitao je Sokrat.

Morebit, da ti se ugoda još položiti test trećega sita, to su KORISNOSTI. Je li je korisno ča mi željiš reći o ovom prijatelju?

– Ne, zapravo ne.

– Dakle, zaključuje Sokrat, ono ča si mi hotio reći nije ni istina, ni dobro, ni korisno. Zač si mi to onda kanio reći?

Trači su čemerna stvar. Na početku se morebit čini ugodno i smišno, ali na kraju nam srce puni gorčinom i nas otruje. Da do toga ne dojde je bolje, da mučiš i mi ništ ne poviš.

Zažgani kolač

Moja majka je bila vrsna kuharica i je uvijek znala dočarati prekrasna peciva i kolače, ali skuhati jako ukusna jila.

No, jednoga dana je postavila pred mojega oca zažgan kolač.

Ne malo zažgan, nego črn kao ugljen. Ja sam čekao kako će moj otac reagirati i ča će reći. Majka je jila kolač i pitala ga je kakav je bio dan. Onda sam čuo kako je moja majka prosila oca za oprošćenje kad joj se je kolač zažgao.

Nikada neću zabiti njegov odgovor. „Draga, ja zaistinu rado jím tvoj kolač, jako je dobar.“

Kašnje sam pitao oca je li je rekao istinu? On je stavio ruku na moj ramen i rekao: „Tvoja majka je imala danas težak dan. Ona je bila umorna, trudna. Zažgan kolač još nikomu nij naškodio, ali grubna rič zna jako zbantovati i boliti.“ Mi svi napravimo pogriške.

Nije dobro, da se koncentriramo na pogriške, nego da podržimo one, ke ljubimo. Ovo je otajnost dugih sričnih vezov.

Dva pokornika

Dva muži su poiskali starijega vjernika, svetoga muža, želeći ga upitati za savjet. „Zgrisili smo i svist nam je uz nemirena. Moreš li nam reći ča nam je činiti, da bi nam bilo oprošćeno i kako ne bi već grišili?“, upitali su ga.

„Povite mi svoje grihe“, rekao im je sveti človik.

„Učinio sam veliki grih“, odgovorio je prvi muž.

„A ti?“, upitao je sveti človik drugoga muža. „Uh“, odgovorio je ov, „ja sam počinio već, ali su to takove malenkosti, da se skoro i upamet ne zamru.“

Pobožni človik je dugo razmišljao. „Evo ča morate učiniti“, je rekao konačno. „Pojte i za svaki svoj

grih donesite mi po jedan kamen.“ Muži su prošli. Prvi se je brzo vrnuo s izuzetno teškim kamenom, tako teškim, da ga je jedva nosio. Stavio ga je pred svetoga človika.

Po dužem vrimenu dojde i drugi muž noseći bez napora vriču punu kameničev. I on ih je stavio pred svetoga človika. „Sada“, rekao je sveti človik, „uzmite kamenje i vrnite je tamo odakle ste je zeli!“

Prvi muž je zeo svoj kamen i vrnuo ga na mjesto odakle ga je donesao. Drugi se je spomenuo mjesta, kade je uzeo neke od svojih kameničev, ali odakle je zeo ostale nije se mogao spomenuti. Vrnuo se je za nekoliko trenutkov i rekao, da mu je to preteška zadaća, da ne zna već za sve kameniče kade je je pobrao.

„Moraš znati, sinko moj, da su grihi kao ovo kamenje – čim je človik teže zagrišio, tim se dibbleje čuti težina griha, i kad se iskreno kaje, tada mu je sve i oprošćeno. A ako človik ne ponavlja manje grihe, on ne osjeća posebnu krivicu pak mu zato i nije žao, i on ostaje grišnik. Sada vidiš kako je zaista važno čuvati se velikih grijhov, a istotako i malih.“

Dani, ki su skrsnuli s kalendara

Najduže ljeto u povijesti je duralo 445 dan. To je bilo 46. ljeto pred Kristušem. Tada je rimski imperator Julije Cezar pozvao iz Aleksandrije astronoma Sosigenija, da ispravi rimski kalendar. Rimljani su znali, da ljeto dura 6 uri duže od 365 dan, ali su do tada koristili kalendar bez prestupnih ljet. Zbog viška se je bilo našparalo 67 dan razlike, ča je Sosigenije dodao u 46. ljeto, a potom zapeljao, da se svako četvrti ljeto na veljaču/februar doda još jedan dan, da ne bi nastajala razlika. Po ovoj julijanskoj reformi (nazvana tako po Juliju Cezaru), datumi protulične ravnodnevice (ekvinokcij) su bili uskladjeni sa Sunčevim kretanjem. Za ovim je još bilo nekoliko ispravkov rimskoga kalendarja,

foto: Pixabay/vkaresy72

od cara Konstantina se koristi i podiljenje na dane u tajedni. Astronomija se je i dalje razvijala pak je izračunato, da Sunčeve ljetne dura 365 dan i 6 uri, nego 365 dan, 5 uri, 48 minut i 46 sekundov (ada 11 minut i 14 sekundov kraće). Zato se je od vrimena Julija Cezara, do 1582. ljeta, našparalo deset dan razlike. Pokidob je precizan dan protulične ravnodnevice mjerodavan za određivanje datuma kršćanskoga Vazma/Uskrsa (ki se određuje kao prva nedjelja po punom Mjesecu, ki pada na ili po protuličnoj ravnodnevničici), je papa Gregor XIII. odlučio, da se zmini dotadašnji julijanski kalendar. Reformu je izvršio jezuitski matematičar Kristofor Klavijus, ki je 1582. ljeto skratio za deset dan, a mjesto da svako četvrti ljeto bude prestupno, zapeljao je, da se ljeta početka stoljeća (1700., 1800., 1900.) preskaču kao prestupna tri pute, a da svako četiristoveto ljeto i dalje bude prestupno. Zbog toga se je kroz stoljeća razlika izmed julijanskoga i gregorijanskoga kalendarata povećala na 13 dan. No, deset dan, ki su papinskom odlukom izbačeni iz 1582. ljeta, ostali su jedini datumi, ki se nikada nisu dogodili.

10 stvari iz mladosti za kimi je ljudem najveć žao

Puno lipih stvari uzimamo „zdravo za gotovo“, ili za „po sebi razumljivo“ a jednoč čemo morebit žaliti za njimi. Evo 10 stvari iz mladosti za kimi ljudi najveć tuguju. U modernom svitu dnevno dobivamo čeferne visti. Bilo da su finansijske ili ljubavne, zdravstveni problemi, mnogokrat zabimo uživati u trenutku i ne shvaćamo koliko lipih stvari uzimamo zdravo za gotovo, ada po sebi razumljivo, a jednoga dana će nam zbog toga morebit biti žao.

Citatelji najveć tuguju za vremenom iz svojih 20-ih i 30-ih ljet. Bilo da je rič o roditelji ili brigi o vlastitom tijelu, mnogi su izrazili žaljenje, da se u neki situacija nisu drugačije ponašali. Upozorenje: ako imate prik 35, ovo bi vas moglo teško pasti.

1. Obitelj

„Prepostavljaš sam, da će moja uža obitelj uvijek biti uza me. U roku od trih ljet sam izgubio svoju voljenu baku/staramajku i svoje roditelje. Da bi stvar bila još gora, moja sestra se uopće ne kani s manom pominati. Ponekad se čutim kao da sam sâm na svitu.“

2. Zdravlje

„Zdravlje moje obitelji. Većina njih je još uvijek živa, hvala Bogu, ali definitivno vidim, kako ljeta prohajaju, da put k liječniku i kranki u bolnici postaju uobičajena pojava i svakodnevica.“

3. Lipota

„Imam samo 34 ljeta, ali da bar nisam provodila vrime misleći da sam mrazna kad sam bila tinejdžerica i u svoji rani 20-ti... Gledam svoje slike i mislim si: da si bar morem reći, da sam bila lipa.“

4. Koža

„Svoju lipu, mlađenacku kožu sam uzimala za po sebi razumljivo. Ne morem vjerovati, da sam se mazala uljem i tako ležala na suncu! Koristite krema za sunčanje!“

5. Nabori

„Imam 36 ljet i osjećam se zadovoljnije nego ikad prije, ali stalno mislim na nabore i moram se svaki dan spomenuti, da cijenim svoje lice i tijelo jer će samo početi stariti. (Nabori nisu problem, samo je teško znati, da će prestati biti poželjna kao žena čim budem izgledala ‘staro’.)“

6. Sloboda

„Danas se osjećam jako zauzeta s ljudi, za ke se moram skrbiti. Moj sin, svi kućni ljubimci, svi računi, hrana za obitelj...“

7. Zubi

„Nosila sam aparatić, a zubi su mi bili savršeni. Imam strah od zubar-a, pak nisam redovito išla k njemu, ali najednoč su se počeli zubi samo raspadati. Upravo hasnujem velike, drage klamerice na zubi, da sve popravim.“

8. Dica

„Zabavljala sam se. Putovala sam i zaista uživala. Uvijek su me pro-ganjali mladji muži. Bila sam zaručena nekoliko puti, ali nikad nisam stigla do oltara. Sad nimam dice. Nisam se nikad udavala. Uvijek sam pretpostavljala, da će biti koč više vrimena. Već devet

ljet imam svoga zaručnika. Srični smo, ali radje bi mi bilo, da sam ga upoznala mnogo ranije. Rado bi bila majka. Sada je prekasno. Ako mu se nešto dogodi, bit će sama.“

9. Granice

„Žao mi je, da sam trpio toksično ponašanje rođakov, jer su oni obitelj' ter sam morao paziti, da ih ne uvrijedim. Sad bi mi bilo radje, da bi bio postavio granice... Nigdo ne bi tribao trpiti nepristojno ponašanje drugih (iako su to rođaci).“

10. Vrime

„Vrime sam uzimao za po sebi razumljivo. Vrime za putovanje, vrime za isprobavanje novih stvari. Imao sam dost vrimena. Danas vam preporučam: Činite lude stvari dokle ste mladi.“

Sjaj svakidašnjice

Kalendar Gradišće 2025.